

Stručná poznámka k textu Zdeňka Koudelky

Pavel Holländer*

Text Zdeňka Koudelky k problému materiálního jádra ústavy je postaven nikoli na argumentech ad rem, nýbrž argumentech ad personam. Pokud by se čtenář Časopisu – a stejně tak i Zdeněk Koudelka – měl zájem seznámit blíže s danou problematikou, dovoluji si uvést s ní související základní literaturu:

- G. Jellinek, *Allgemeine Staatslehre*. 1900. České vydání: J. Jellinek, *Všeobecná státověda*. Praha 1906.
- A. Verdroß, *Die Neuordnung der gemeinsamen Wappen und Fahnen in ihrer Bedeutung für die rechtliche Gestalt der österreichisch-ungarischen Monarchie*. *Juristische Blätter*, Nr. 11, 12, 1916.
- F. Weyr, *Zur Frage der Unabänderlichkeit von Rechtssätzen*. *Juristische Blätter*, Nr. 33, 1916.
- A. Verdroß, *Zum Problem der Rechtsunterworfenheit des Gesetzgebers*. *Juristische Blätter*, Nr. 40, 41, 1916.
- A. Merkl, *Die Unabänderlichkeit von Gesetzen – ein normologisches Prinzip*. *Juristische Blätter*, Nr. 9, 10, 1917.
- F. Brychta, *Otázka nezměnitelnosti ústav*. *Časopis pro právní a státní vědu*. Roč. I, 1918.
- C. Schmitt, *Verfassungslehre*. (1928), 8. Aufl., Berlin 1993.
- H. Kelsen, *Allgemeine Staatslehre*. Berlin 1925 (reprint: Wien 1993).
- O. Bachof, *Verfassungswidrige Verfassungsnormen?* Tübingen 1951.

* Prof. JUDr. Pavel Holländer, DrSc., místopředseda Ústavního soudu ČR.

- K. Hesse, Grundzüge des Verfassungsrechts der Bundesrepublik Deutschland. 20. Aufl., Heidelberg 1999.
- T. Maunz, G. Dürig, et alii, Grundgesetz. Kommentar. München 1997, Art. 79.
- P. Pernthaler, Der Verfassungskern. Gesamtänderung und Durchbrechung der Verfassung im Lichte der Theorie, Rechtsprechung und europäischen Verfassungskultur. Wien 1998.
- P. Kirchhof, Die Identität der Verfassung in ihren unabänderlichen Inhalten. In: Handbuch des Staatsrechts der Bundesrepublik Deutschland. Band I, Grundlagen von Staat und Verfassung. Hrsg. J. Isensee, P. Kirchhof, Heidelberg 1987.
- K. Gözler, Judicial Review of Constitutional Amendments. A Comparative Study. Bursa 2008.

Argumentuje-li Zdeněk Koudelka ve svém textu ad personam, poukazuje jednak na moje předlistopadové členství v KSČ a dále uvádí odkaz na článek, jenž jsem publikoval s Alexandrem Bröstlem v časopise Právní obzor v čísle 3 z roku 1985.

Ke svému předlistopadovému členství v KSČ jsem se vícekrát veřejně vyjádřil. Na tomto místě mohu proto pouze odkázat na svůj rozhovor se Štefanem Hříbem a Zuzanou Wienk pro časopis Domino fórum (č. 19, 10. 5.–16. 5. 2001, s. 4–5), a rozhovor s Tomášem Němečkem pro blog Jiné právo (<http://jinepravo.blogspot.com/2008/07/vm-e-ty-bsy-tady-pod-jsou.html>), jež se oba věnovaly z výrazné své části právě tomuto tématu.

Článek, jenž jsme s mým váženým kolegou a přítelem uveřejnili před 25 lety, obsahoval tuto základní tezi: V komunistickém systému je soudce soudcem třídním „an sich“ – a justice taktéž. Pak je absurdní, aby soudce dostával od stranického aparátu pokyny v jednotlivých kauzách: „Napokon vo všeobecnosti možno

(predovšetkým v oblasti súdництва) za určitý paradox považovať zasahovanie zo strany dominantnej politickej vôle do procesu aplikácie práva contra legem. Politicky dominantná vôľa totiž takým spôsobom neguje voju vlastnú transformovanú podobu (štátnu vôľu), ad hoc ju ‚vylučuje z obehu‘, ad hoc ju nahrádza inou podobou.“ (s. 260–261) Každý z nás, pokud hodnotí své vlastní skutky, měl by si vždy položit otázku, zdali se nestylizuje. Omezím se proto pouze na fakt, že schvalování publikace článku trvalo více než dva roky, a na fakt další, že naše okolí – na rozdíl od Zdeňka Koudelky – tezi článku porozumělo velmi dobře.

Závěrem dovoluji si poznámku rovněž osobní. Před několika lety v pozici jejího člena participoval jsem na jednomyslném rozhodnutí hodnotící komise brněnské právnické fakulty ve věci posouzení habilitační práce Zdeňka Koudelky. Závěr komise vyústil v konstatování, dle něhož práce nesplňuje ani ty nejjzákladnější předpoklady, jež nutno pro habilitaci vyžadovat. Před několika měsíci jsem pak z pozice oponenta nedoporučil doktorskou práci Zdeňka Koudelky, a to po té, co jsem dospěl k závěru, dle něhož předložený text nemá povahu vědecké práce.¹ Bude-li se Zdeněk Koudelka ucházet – předpokládáme, že tentokrát již nikoli svojí prací o samosprávě – o získání dalšího kvalifikačního vědecko-pedagogického stupně a byl-li bych konfrontován s výzvou hodnotit vědecké, odborné a morální kvality Zdeňka Koudelky, s určitostí a rád tento úkol přenechám jinému kolegovi.

¹ Ostatně, nelišil jsem se tímto konstatováním od samotného autora disertace, jenž v jejím úvodu uvedl: „Napsáním publikace jsem sledoval především účel pomoci zastupitelům, dobrovolným aktivistům a zaměstnancům obcí a krajů v souvislosti s aplikací zákonů o obcích a krajích a rovněž představitelům zájmové samosprávy při výkladu předpisů o jejich samosprávných organizacích.“ (s. 13)